

**PODSUMOWANIE
ZAWIERAJĄCE INFORMACJE
O WYBORZE WARIANTÓW ALTERNATYWNYCH
ORAZ
W JAKI SPOSÓB ZOSTAŁY WZIĘTE POD UWAGĘ
I W JAKIM ZAKRESIE UWZGLĘDNIONE
OPINIE, REKOMENDACJE, UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE
DO REGIONALNEGO PROGRAMU STRATEGICZNEGO
W ZAKRESIE
ATRAKCYJNOŚCI KULTURALNEJ I TURYSTYCZNEJ**

Słupsk, sierpień 2013 r.

Podsumowanie niniejsze zostało opracowane na podstawie przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.)¹, zwanej dalej Ustawą OOS.

W dniu 24 września 2012 r. Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 458/XXII/12 przyjął Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP). W dokumencie zapisano, że zasadniczymi narzędziami realizacji Strategii ma być 6 Regionalnych Programów Strategicznych (RPS), pełniących wiodącą rolę w uszczegółowieniu celów ogólnych i harmonizowaniu działań Samorządu Województwa w różnych obszarach tematycznych Strategii. Jednym z 6 RPS jest Regionalny program strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (RPS AKT)

Realizując zapisy SRWP 2020, Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 30 października 2012 r. przyjął Uchwałą nr 1272/190/12 w sprawie przyjęcia „Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020”². W Planie Zarząd ustalił m. in., że wykonawcą Prognozy oddziaływania na środowisko dla każdego RPS będzie Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku.

Projekt RPS AKT został przyjęty uchwałą nr 325/234/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2013 roku³.

Opracowany projekt podlegał obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującej sporządzenie Prognozy Oddziaływania na środowisko⁴ oraz uwzględniającej udział społeczeństwa w opracowaniu projektu dokumentu⁵.

W Departamencie Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego UMWP opracowano harmonogram procesu SOOŚ, który został uzgodniony z wykonawcą Prognozy

W dniu 28 lutego 2013 r. Zarząd Województwa Pomorskiego przyjął uchwałą nr 218/225/13, w sprawie uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w „*Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Regionalnego programu strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej*”. Uchwała była podstawą do wystąpienia z wnioskiem do właściwych organów⁶ o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko dla sporządzanego projektu dokumentu.

Prognozę dla projektu RPS sporządzono zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku (pismo nr RDOŚ-Gd-WOO.411.4.2013.ES.1 z dnia 26.03.2013). Rozszerzając ustawowy zakres Prognozy, RDOŚ zwrócił uwagę na potrzebę zaproponowania wymogów, jakie należy spełnić podczas przygotowania do realizacji zadań, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji konkretnych przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz potrzebę wskazania potencjalnych miejsc konfliktogennych i zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a także minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływania.

¹ Dział IV, Rozdział 3 art. 55 ust. 3 Ustawy

² Uchwała nr 1272/190/12 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 30 października 2012 r., w sprawie przyjęcia Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, zmieniona uchwałą nr 1389/199/12 z dnia 29 listopada 2012 roku i uchwałą nr 214/225/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 lutego 2013 r.

³ Uchwała nr 329/234/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2013 roku w sprawie przyjęcia projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie energetyki i środowiska

⁴ Rozdział 2 art. 51, art. 52 ust. 1 i 2 Ustawy OOS

⁵ Dział IV, Rozdział 1 Art. 46 p. 2, Rozdział 3 art. 54 ust. 2 (Dział III, Rozdział 3 Art. 39, 40, 42 i 43) Ustawy OOS;

⁶ Dział IV, Rozdział 3 art. 53 Ustawy OOS

- Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku (pismo nr SE.NS-80.9022.490.77.2013.WR z dnia 22 marca 2013).
- Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni (pismo nr INZ/ZP-8316/28-3/13 z dnia 28.03.2013). Dyrektor UM w Gdyni zwrócił uwagę, że sporządzana prognoza winna określać wpływ RPS na środowisko morskie, w tym obszary Natura 2000;
- Dyrektorem Urzędu Morskiego w Słupsku (pismo nr OW-B5-074/16/13 z dnia 04 kwietnia 2013). Organ zalecił dodatkowo, by w przypadku odniesienia się do nowych ośrodków rozwoju turystycznego, w Strategii lub zmian w stosunku do obecnie obowiązującej, odniesienie się do współzależności między gospodarką turystyczną a stanem środowiska przyrodniczego na obszarze pasa nadbrzeżnego oraz w obrębie jezior przymorskich.

Sporządzona w Wojewódzkim Biurze Planowania Przestrzennego w Słupsku Prognoza oddziaływania na środowisko dla RPS AKT została przyjęta przez Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 9 maja 2013 r. (uchwała nr 465/245/13).

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy OOŚ, projekt RPS AKT wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został przesłany do zaopiniowania przez wymienione wyżej organy w dniu 13 maja 2013, zgodnie z przyjętym Harmonogramem.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku w piśmie nr RDOŚ-Gd-WOO.410.23.2013.MCZ.2 z dnia 19.06.2013 zaopiniował projekt RPS AKT z uwagami, w których podzielił stanowisko zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku w piśmie nr SE-NS-80.9022.490.234.2013.KM z dnia 2 lipca 2013 r. zaopiniował projekt RPS AKT bez uwag. Organ przekroczył termin 30 dni zapisany w art. 53 ustawy OOŚ

Urząd Morski w Gdyni w piśmie nr INZ/ZP-8316/28-6/13 z dnia 01.07.2013 zaopiniował projekt RPS AKT, z uwagą do Prognozy oddziaływania na środowisko. Organ wydając opinię przekroczył termin 30 dni, zapisany w art. 53 Ustawy OOŚ.

Urząd Morski w Słupsku w piśmie nr OW-B5-074/34-2/13 z dnia 3 czerwca 2013 zaopiniował projekt RPS AKT z prognozą oddziaływania na środowisko pozytywnie bez uwag.

Dnia 16 maja 2013, informację o przyjęciu prognozy oddziaływania na środowisko do projektu RPS AKT umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie prowadzonym przez DROŚ UMWP.

Informacja o możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, łącznie z możliwością złożenia uwag i wniosków do obu wyłożonych do publicznego wglądu dokumentów, została ogłoszona w prasie o zasięgu regionalnym⁷, udostępniona, wraz z podlegającymi ocenie dokumentami na stronie internetowej województwa pomorskiego, w zakładce dedykowanej RPS AKT, w BIP Województwa Pomorskiego oraz zamieszczona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku. Termin do składania uwag ustalono w dniach 13 maja do 7 czerwca.

Poinformowano o możliwości składania uwag korespondencyjnie, pocztą elektroniczną, ustnie do protokołu, a także poprzez formularz zgłaszania uwag dostępny na stronie internetowej. Podane zostały adresy korespondencyjny i e-mailowy Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku oraz adres strony internetowej poświęcony RPS AKT. W ogłoszeniu prasowym zaznaczono, że uwagi i wnioski złożone po 7 czerwca nie będą rozpatrywane.

W ogłoszeniu umieszczono informację o wspólnej konferencji, zorganizowanej w dniu 22 maja 2013, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dla wszystkich projektów Regionalnych Programów Strategicznych. W trakcie konferencji zaprezentowano m.in. RPS AKT oraz najważniejsze wnioski i rekomendacje z Prognozy oddziaływania na

⁷ Polska Dziennik Bałtycki Nr 110(20831) z dn. 13 maja 2013 r. str. 12; 14-15.

środowisko, sporządzonej dla tego projektu. W konferencji wzięło udział 66 osób, w tym członkowie zespołów sporządzających RPS, przedstawiciele samorządów terytorialnych, administracji rządowej i instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz mediów.

Projekt Regionalnego programu strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W Prognozie sformułowano propozycję rozwiązania alternatywnego, w miejsce przyjętego w RPS AKT. Zalecono mianowicie odstąpienie od interwencji podejmowanej w obszarze pasa nadmorskiego w Priorytecie 2.1., polegającej na „zmianie profilu prowadzonej na tym obszarze gospodarki turystycznej” a prowadzącej faktycznie do dalszego uatrakcyjnienia tego obszaru i wzrostu obciążenia. Alternatywa polegała na zmianach w ustaleniu Obszarów Strategicznej Interwencji dla poszczególnych interwencji i doprecyzowaniu ich, w stosunku do ustalonych ogólnie w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, w następujący sposób:

- Zmianę OSI w Priorytecie 1.1. Wzmocnienie systemowego wspierania opieki i ochrony dziedzictwa... z „obszarów nadmorskich” na „obszar gmin nadmorskich”, Interwencja taka mogłaby się potencjalnie przyczynić do zmniejszenia presji na wąski pas nadmorski, na rzecz atrakcyjnego zaplecza terenowego.
- wykluczenie „obszarów nadmorskich” spośród OSI w działaniu 1.1.2 Turystyczne udostępnienie obszarów cennych krajobrazowo i przyrodniczo. W założeniu pozwoli to na zmniejszenie nadmiernej presji w tym obszarze.
- Zawężenie kryterium przestrzennego: „obszary o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kulturowego” (Działania 2.1.1. i 2.2.1. poprzez dodanie „za wyjątkiem pasa nadmorskiego”.

Jako jedyną interwencję publiczną w obszarze pasa nadmorskiego zaproponowano sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru funkcjonalnego, oraz planów dla obszarów objętych ochroną krajobrazu i przyrody, w celu ograniczenia presji turystycznej i całkowitego wykluczenia zainwestowania oraz penetracji na wybranych fragmentach

Wariant ten zyskał poparcie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wyrażone w nadesłanej opinii. W uwzględnieniu uwagi organu, przyjęto jednak inną propozycję z Prognozy, stanowiącą jedynie uszczegółowienie jednego z Obszarów Strategicznej Interwencji.

Przedłożony wariant alternatywny został więc w całości odrzucony, z uzasadnieniem, że o kształcie i zasięgu OSI zadecydowała Strategia Rozwoju Województwa, której ustalenia nie mogą być zmieniane przez RPS. Uzasadnieniu takiemu zaprzecza jednak przyjęcie, w związku z uwagą RDOŚ, proponowanego zawężenia do jednego z OSI, gdzie okazało się to możliwe.

W Prognozie sformułowano także propozycje mogące ograniczać niekorzystne oddziaływania i uciążliwości. Podkreślono potrzebę wszechstronnego rozpoznania ekofizjograficznych warunkowań obszaru (obszarów), w jakich przedsięwzięcia będą realizowane, dla oceny przydatności środowiska dla planowanych funkcji oraz jego odporności na degradację, którym należy poprzedzić realizację konkretnych przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym szczególnie na obszary objęte ochroną NATURA 2000

Z uwagi na brak zidentyfikowanych oddziaływań, których skutki mogłyby wykraczać poza granice kraju, nie prowadzono postępowania transgranicznego.

W zakresie metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień RPS, podstawowe przesądzenia dokonały się poza RPS, w innym dokumencie⁸, nie będącym przedmiotem prowadzonego postępowania. Stąd Prognoza oddziaływania na środowisko nie formułowała wniosków do tych rozwiązań. Ograniczono się do wniosków o uzu-

⁸ Szczegółowa koncepcja działania pomorskiego systemu monitoringu i ewaluacji, przyjęta Uchwałą nr 290/232/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 21 marca 2013,

pełnienie listy wskaźników, służących do oceny skutków realizacji postanowień dokumentu w środowisku.

W procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Regionalnego programu strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej sformułowano łącznie 25 (17 prognoz, 7 RDOŚ, 1 Urząd Morski w Gdyni) uwag, wniosków i rekomendacji. Nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski od społeczności regionalnej.

Wykaz zgłoszonych uwag i wniosków oraz informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Tabela 1.

Sposób i zakres uwzględnienia rekomendacji zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej

Lp	Treść rekomendacji	Zakres uwzględnienia	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
	1.	2.	3.
1.	Uzupełnić diagnozę, analizę SWOT oraz charakterystykę Celu Głównego o zapisy związane z zagrożeniami, jakie stanowi dla środowiska i przyrody rozwój gospodarki turystycznej, potrzebą umiarkowanej eksploatacji zasobów wolno odnawialnych i nieodnawialnych oraz ochroną środowiska i różnorodności biologicznej, które wynikają z treści Pierwszego Celu szczegółowego	Uwzględniono w niewielkim stopniu. Nie wprowadzono wnioskowanych zmian do Analizy SWOT oraz charakterystyki Celu Głównego	Diagnozę stanu uzupełniono o zapis: stan znacznej części tego zasobu jest zagrożony jego turystycznym wykorzystaniem. Uzasadniona zatem jest potrzeba umiarkowanej eksploatacji zasobów wolno odnawialnych i nieodnawialnych oraz ochrona środowiska i różnorodności biologicznej
2.	W obrębie priorytetów 3.1 i 3.2 dla proponowanych działań: 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1 oraz 3.2.2. zaleca się doprecyzowanie Obszaru Strategicznej Interwencji zapisanego jako „całe województwo”, poprzez zastąpienie go „wszystkimi regionami kulturowymi” lub wyszczególnieniem regionów kulturowych podlegających interwencji	Nie uwzględniono	OSI zostały określone w SRWP 2020 W ostatecznej wersji projektu RPS, Priorytet 3.1 i 3.2. nie znalazł się
3.	Zaleca się doprecyzowanie o jakie gminy chodzi, w przypadku ustalenia jako OSI „gmin o ponad 40% pokryciu obszarami objętymi ochroną przyrody” Kierowanie tego rodzaju interwencji do gmin bogatych w obszary ochrony bioróżnorodności NATURA 2000, mogłoby być raczej źródłem konfliktów, niż efektywnego rozwoju.	Nie uwzględniono	OSI zostały określone w SRWP 2020
4.	Zaleca się przeniesienie działania 1.1.2: Turystyczne udostępnienie obszarów cennych krajobrazowo i przyrodniczo do Celu Drugiego i priorytetu 2.1.1: „Kreowanie powszechnie dostępnej przestrzeni”.	Nie uwzględniono	Działania zawierają inne zakresy interwencji i działanie 1.1.2 nie wpisuje się w cel 2
5.	Użyte w Działaniu 2.1.1. kryterium „przestrzeni dostępnej bez ograniczeń czasowych” wymaga objaśnienia	Uwzględniono	Kryterium w tym brzmieniu zastąpiono odwołaniem do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa
6.	Priorytet 3.2 „rozwój kadr i badania w obszarze turystyki i kultury”, uzupełnić o „wiedzę o regionalnych zasobach środowiska, przyrody i dziedzictwa kulturowego”, oraz sformułować do niego wskaźniki: liczba szkoleń z zakresu turystyki, kultury i wiedzy o zasobach regionu, stanowiących podstawę tworzenia atrakcyjnej oferty.	Nie uwzględniono	W ostatecznej wersji projektu RPS, Priorytet 3.2. nie znalazł się

7.	W Działaniu 3.2.2. – Baza wiedzy w obszarze turystyki i kultury, uzupełnić Przedsięwzięcie strategiczne o sformułowanie: „w tym reakcji środowiska na presję turystyczną”	Nie uwzględniono	W ostatecznej wersji projektu RPS, Priorytet 3.2. nie znalazł się
8.	W działaniu 1.1.2. Turystyczne udostępnienie obszarów cennych krajo-brazowo i przyrodniczo wykluczyć spośród OSI „obszary nadmorskie”. W założeniu pozwoli to na zmniejszenie presji w tym obszarze	Nie uwzględniono	OSI zostały określone w SRWP 2020 i nie można ich zmieniać
9.	W działaniu 1.1.2. Turystyczne udostępnienie obszarów cennych krajo-brazowo i przyrodniczo, kryterium przestrzenne: „Obszary o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska przyrodniczego i kultu-rowego” zawęzić, poprzez dodanie „za wyjątkiem pasa nadmorskiego”	Nie uwzględniono	OSI zostały określone w SRWP 2020 i nie można ich zmieniać
10.	W Działaniu 2.1.2. słowo „prestiz” zastąpić innym sformułowaniem, mniej konfliktowym w stosunku do zasad rozwoju zrównoważonego	Uwzględniono	Zapis przeformułowano, słowo „prestiz” za-mieniono na „o wysokiej randze”
11.	Umieścić w RPS AKT zapisy, które przyczynią się do ograniczenia po-wstawiania i porzucania w środowisku odpadów	Nie uwzględniono	Zbyt szczegółowe na tym etapie, może być w RPO
12.	Za Prognozą OOŚ do SRWP 2020: dodać oczekiwany efekt „Minimaliza-cja presji turystyki na środowisko i wzrost ilości produktów turystycznych przyjaznych środowisku”	Nie uwzględniono	Nie wskazano, gdzie proponowany efekt miałby się znajdować
13.	Za Prognozą OOŚ do SRWP 2020: dodać nowy kierunek działań „Roz-wój ekoturystyki na obszarach cennych przyrodniczo / Rozwój ekologicz-nych form turystyki	Częściowo uwzględniono	Dodanie sugerowanych działań jest zbyt szczegółowe, natomiast kwestie obszarów cennych przyrodniczo z przyświecającym im efektem środowiskowym ujęte są w Prioryte-cie 1.2 Zrównoważone wykorzystanie dzie-dzictwa naturalnego Natomiast rozwój oferty turystycznej na ob-szarach wiejskich znajduje się w Działaniu 2.2.1 Budowa wysokiej jakości oferty kul-turalnej i turystycznej regionu
14.	Zaleca się zróżnicować wskaźniki produktu od wskaźników rezultatu	Uwzględniono	Wskaźniki zostały zróżnicowane zgodnie ze wskazaniem na wskaźniki produktu i rezultatu
15.	Przyjąć wskaźniki rezultatu, które pozwolą na: - Śledzenie dynamiki presji na środowisko i przyrodę (w tym np. ilość zbieranych po sezonie odpadów porzucanych w środowisku), - Śledzenie stanu środowiska i przyrody w obszarach o największym obciążeniu gospodarką turystyczną, - śledzenie zmian w zachowaniach turystycznych, w kierunku więk-szego uwzględniania w dokonywanych wyborach ofert przyjaznych środowisku sposobów spędzania czasu.	Niezasadne	Zaproponowane wskaźniki wychodzą poza zakres RPS

	- Wiedzę o liczbie pracowników sektora turystyki skutecznie przeszkolonych w zakresie wiedzy o potrzebach i sposobach zrównoważonego wykorzystania i ochrony walorów przyrody, wykorzystywanych w tworzeniu produktów turystycznych		
16.	W działaniu 1.1.2. doprecyzować i zdefiniować kryteria specyficzne: „rozwiązania pozytywne oddziałujące na przyrodę” oraz „zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju”	Nie uwzględniono	Brak propozycji modyfikacji
17.	W działaniu 2.1.1. „zasadę dobrej kontynuacji” zastąpić „zasadą kształtowania ładu przestrzennego”	Uwzględniono	Zapis na str. 24

Tabela 2.

Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.) w treści Regionalnego programu strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej

Lp.	Treść uwagi	Zakres uwzględnienia uwagi	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku			
1.	Wymienione na str. 8, w aspekcie ich potencjału turystycznego, jeziora, objęte są różnymi formami ochrony bądź położone w obszarach chronionych. Dalszy rozwój infrastruktury może więc mieć niekorzystny wpływ na zachowanie walorów przyrodniczych. Ewentualna rozbudowa infrastruktury winna odbywać się z uwzględnieniem ochrony jezior i ich otoczenia.	Uwzględniona	Diagnozę stanu uzupełniono o zapis: Problemem jest słaba infrastruktura lądowa (poza dużymi ośrodkami miejskimi), której ewentualna rozbudowa winna odbywać się z uwzględnieniem ochrony jezior i ich otoczenia.
2.	Podkreślenia wymaga potrzeba uporządkowania sieci szlaków lądowych i wodnych(kajakowych) które wyznaczone są na obszarach cennych przyrodniczo bez uwzględnienia rygorów ochrony przyrody. Szczególnie istotne jest to w przypadku rezerwatów przyrody, które, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, są generalnie wyłączone z ruchu turystycznego. Ewentualne wskazanie miejsc i tras udostępnionych do zwiedzania, powinno odbywać się w trybie wskazanym w tej ustawie	Nie uwzględniona	Na tym etapie w diagnozie RPS AKT, nie wydaje się zasadne umieszczenie tego typu ograniczeń. Taka uwaga powinna znaleźć się w szczegółach konkursowych RPO.
3.	Dotyczy str. 22 projektu, tabeli poświęconej Działaniu 1.1.2 Turystyczne udostępnianie obszarów cennych krajobrazowo i przyrodniczo – zwiększenie presji turystycznej na obszary cenne przyrodniczo może powodować przekształcenie środowiska, które mogą doprowadzić do utraty ich walorów. Na str. 35 Prognozy oddziaływania na środowisko wskazano, że „bardzo niekorzystnej presji, wynikającej z porzucania odpadów, będą podlegały lasy oraz cieki i zbiorniki wodne (...)”. W związku z tym udostępnianie obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo powinno odbywać się z uwzględnieniem nadrzędnych potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu.	Nie uwzględniona	Na tym etapie w diagnozie RPS AKT, nie wydaje się zasadne umieszczenie tego typu ograniczeń. Taka uwaga powinna znaleźć się w szczegółach konkursowych RPO.

4.	W tabeli opisującej zakres interwencji niedokończone jest drugie zdanie	uwzględniono	Oczywista omyłka edytorska
5.	Opisane na str. 25 Działanie 2.1.3. Podniesienie jakości oferty pasa nadmorskiego, choć korzystne dla rozwoju turystyki, może stanowić zagrożenia dla zachowania wyjątkowego charakteru środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego. Słuszne zatem wydają się stwierdzenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko, organ wskazuje na potrzebę zmiany charakteru zapisów, zgodnie z sugestiami prognozy.	Sporządzający RPS uznał, że uwzględnił uwagę, jednak sposób, w jaki to uczynił, nie ma nic wspólnego z jej treścią, dotyczy bowiem innej uwagi, złożonej w Prognozie, nie tej, do której odwoływał się RDOŚ.	„Priorytet 2.2, Kryteria przestrzenne zawęzić OSI wskazując obszary o dużej potencjalnej atrakcyjności, jednak o <u>niskim stopniu zainwestowania</u> turystycznego”.
6.	W Rozdziale V System realizacji, punkt 4 Zasady i warunki wykorzystania Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych sugeruje się poszerzyć informacje przedstawione w w/w rozdziale o dane dotyczące samych Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych. W obecnej postaci rozdział jest niezrozumiały oraz stwarza trudność w zrozumieniu idei tworzenia ZPT.	Nie uwzględniona	Uszczegółowienie i wyjaśnienie nastąpi na etapie RPO
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku			
	Nie złożył uwag		
Urząd Morski w Słupsku			
	Nie złożył uwag		
Urząd Morski w Gdyni			
	Nie złożył uwag do dokumentu podstawowego		

Tabela 3.

Sposób i zakres uwzględnienia opinii właściwych organów o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.) w treści Prognozy oddziaływania na środowisko do Regionalnego programu strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej

Lp.	Treść uwagi	Zakres uwzględnienia uwagi	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku			
1.	Organ wskazał na niezgodność pomiędzy punktem 5.2. Prognozy oddziaływania na środowisko, gdzie wskazano na możliwość spowodowania znaczących niekorzystnych oddziaływań na obszary NATURA 2000 przez rozbudowę infrastruktury żeglarskiej, a p. 5.3. tej prognozy, gdzie uznano, że takiej możliwości nie ma, ponieważ, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9.11.2010 w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U.2010.213.1397), planowane do modernizacji maryny jachtowe, nie zostały zaliczone do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać znacząco na środowisko	Uwzględniona	W pierwszym akapicie Prognozy oddziaływania na środowisko do RPS AKT wykreślić słowa: „za jednym wyjątkiem”. Drugi akapit w tym rozdziale wykreślić w całości.
Urząd Morski w Gdyni			
	Organ wskazał na niezgodność pomiędzy punktem 5.2. Prognozy oddziaływania na środowisko, gdzie wskazano na możliwość spowodowania znaczących niekorzystnych oddziaływań na obszary NATURA 2000 przez rozbudowę infrastruktury żeglarskiej, a p. 5.3. tej prognozy, gdzie uznano, że takiej możliwości nie ma, ponieważ, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9.11.2010 w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U.2010.213.1397), planowane do modernizacji maryny jachtowe, nie zostały zaliczone do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać znacząco na środowisko	Uwzględniona	W pierwszym akapicie Prognozy oddziaływania na środowisko do RPS AKT wykreślić słowa: „za jednym wyjątkiem”. Drugi akapit w tym rozdziale wykreślić w całości.

Tabela 4.

Sposób i zakres uwzględnienia uwag i wniosków do projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego, zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, w tym na konferencji w dniu 22 maja 2013, zorganizowanej w ramach procedury Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektu RPS RG wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Lp	Organizacja/ osoba zgłaszająca	Treść uwagi/wniosku	Zakres uwzględnienia	Sposób uwzględnienia / Uzasadnienie odmowy
1.				Nie zgłoszono uwag ani wniosków